

Vedenje in ravnanje z vidika mobilnosti in rabe energije za gospodinjstva

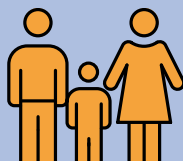
Ste se kdaj vprašali, kako naše vsakodnevne odločitve o prevozu in rabi energije vplivajo na podnebje in okolje? Vsakokrat, ko se usedemo v osebni avto ali prižgemo luč, vplivamo na porabo energije. Majhne spremembe v naših navadah lahko prinesejo velike rezultate.

Današnja tehnologija, ekonomske spodbude in nova zakonodaja nam omogočajo, da mobilnost in rabo energije oblikujemo na bolj trajnosten način. Z izbranimi koraki lahko vsako gospodinjstvo prispeva k ohranjanju narave in zmanjšanju negativnih vplivov na okolje.

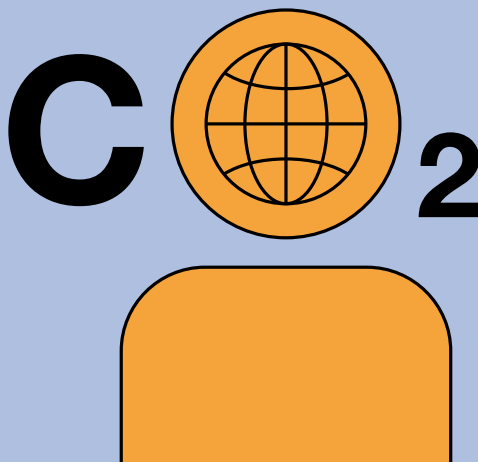
Ali ste pripravljeni prispevati k trajnostni spremembi?

Kaj menijo gospodinjstva o podnebnih spremembah?

82%

meni, da so podnebne spremembe zelo resen problem

Ali veste, da kar **82 %** slovenskih gospodinjstev meni, da so podnebne spremembe zelo resen problem? Vendar pa se kljub tej visoki ozaveščenosti premalo gospodinjstev aktivno bori proti tem spremembam. Vprašati se moramo, kaj lahko mi storimo, da bi prispevali k bolj trajnostni prihodnosti.

Raziskave kažejo, da veliko ljudi prepozna težavo, vendar se boj proti podnebnim spremembam ne odvija tako hitro, kot bi moral. S preprostimi ukrepi lahko prispevamo k zmanjšanju negativnega vpliva na naše okolje.

Spoznajte kako.

Mobilnost in energetski sistem: Kaj lahko spremenimo?

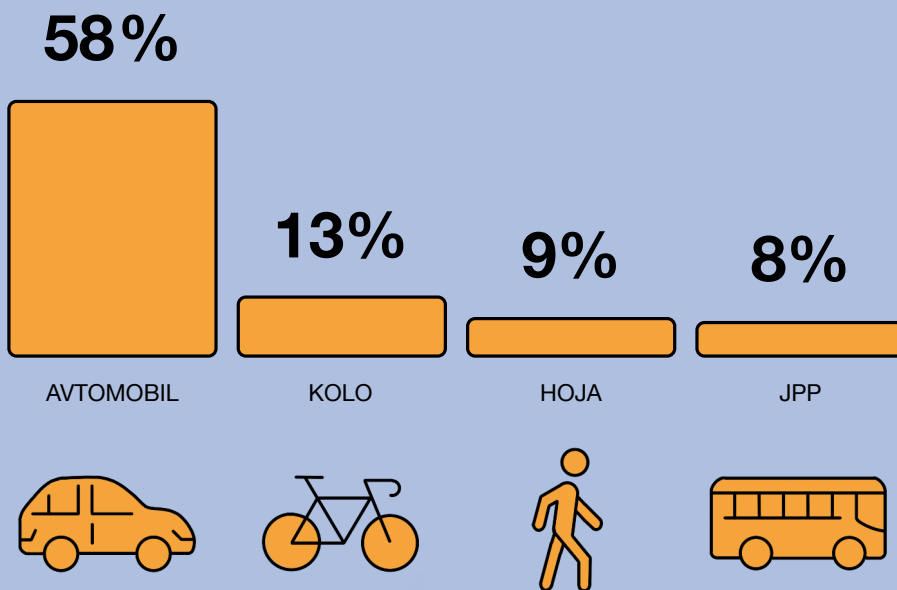

Kako se prevažamo?

Kolikokrat se vprašate, ali je res potrebno uporabljati avto za vsako vožnjo? Statistike kažejo, da večina Slovencev, tudi tistih, ki živijo blizu svojega delovnega mesta, še vedno uporablja avtomobil kot glavno prevozno sredstvo. Čeprav bi lahko za kratke poti uporabili kolo ali se odpravili peš, jih veliko raje sede v avto.

Ali ste vedeli?

Glavna izbira prevoza za pot na delo v kraju bivanja

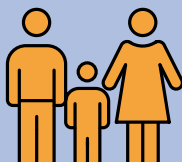
Kaj nas ovira pri uporabi bolj trajnostnih oblik prevoza? Najpogostejši razlogi so slabi vozni redi javnega prevoza (32 %), dolgotrajno potovanje (31 %) in slaba povezanost (29 %). Kljub tem izzivom pa postajajo gospodinjstva vedno bolj pripravljena na uporabo javnega prevoza ali souporabo avtomobilov.

**Kako se odločate za prevoz vi?
Kaj bi vas prepričalo, da bi pogosteje uporabili javni prevoz ali kolo?**

Električna vozila: Naša prihodnost

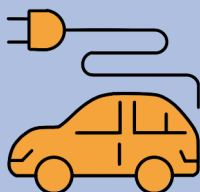
Ali ste vedeli, da kar

17%

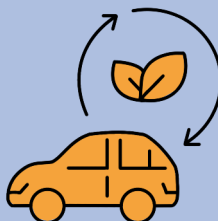

v naslednjih 12 mesecih načrtuje nakup novega avtomobila?

Od tega jih

16% razmišlja o električnem avtomobilu,

11% pa o hibridnem avtomobilu.

Ali razmišljate o nakupu električnega avtomobila? Vedno več gospodinjstev se odloča za tovrstna vozila, saj so bolj prijazna do okolja. Električni avtomobili ne proizvajajo neposrednih izpustov CO₂, njihovo vzdrževanje pa je pogosto cenejše.

Delež prvih registracij novih električnih avtomobilov in hibridnih vozil v Sloveniji narašča.

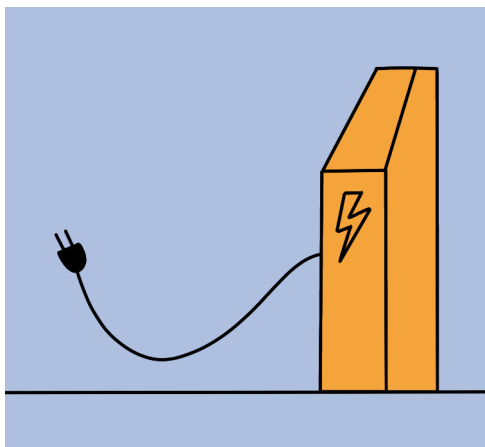
Inovacije in trajnostna mobilnost

Ali veste, da Slovenija postopoma uvaja t. i. multimodalno mobilnost? To pomeni, da lahko kombiniramo različne načine prevoza – od koles do javnega prevoza in souporabe vozil, kar nam omogoča večjo fleksibilnost in trajnostno mobilnost.

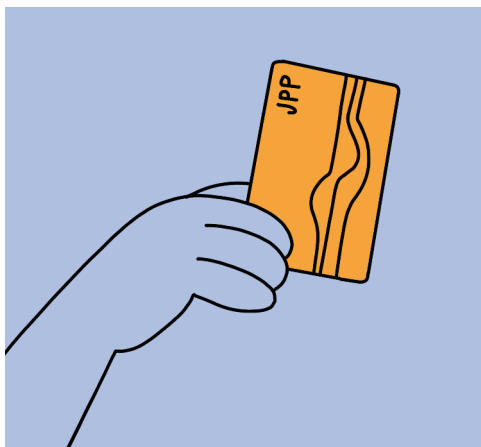
Kaj prinašajo spremembe?

1. V večjih mestih (Ljubljana, Maribor, Celje) se uvajajo izposojevalnice koles in skirojev.

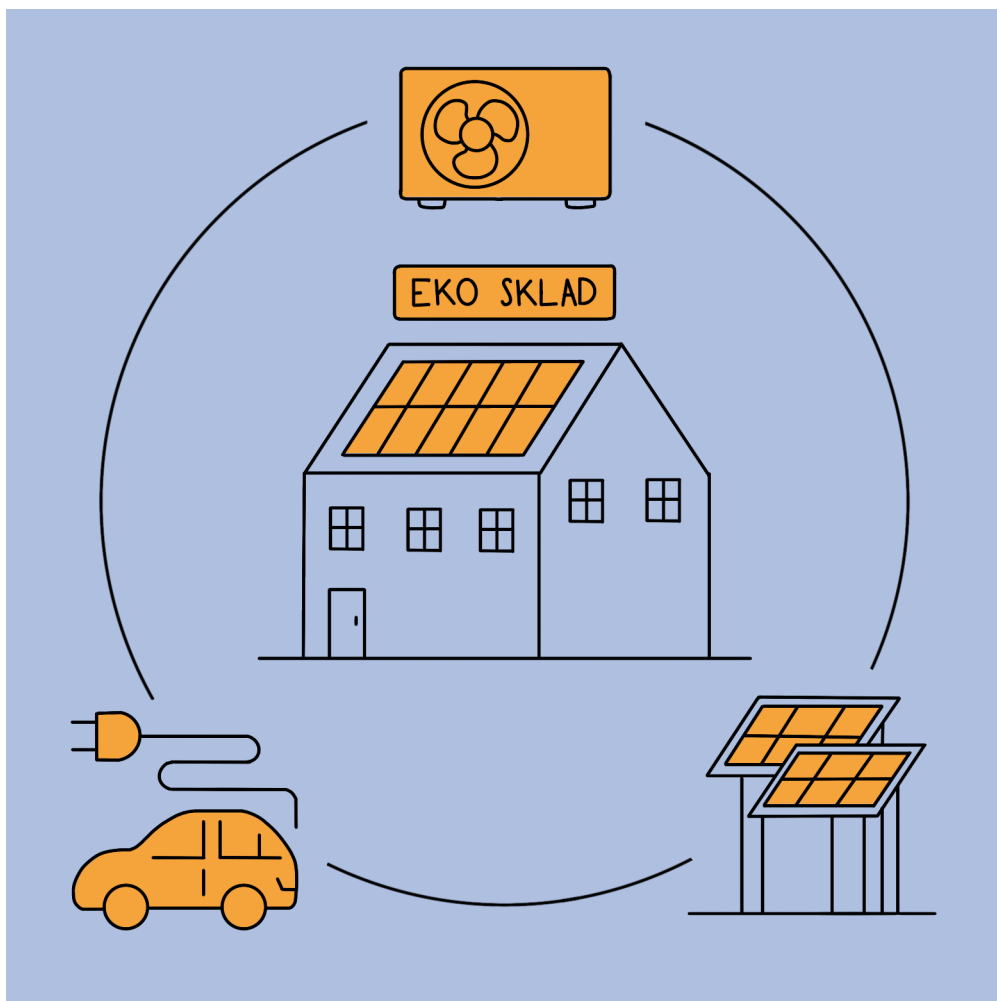

2. Povečuje se število polnilnih mest za električna vozila, čeprav jih na določenih lokacijah (npr. trgovski centri) še ni v zadostni meri.

3. Pripravlja se enotna vozovnica za javni prevoz, ki bo združila avtobuse, vlake in druge oblike prevoza.

Ekonomske spodbude za gospodinjstva

Razmišljate o zamenjavi avtomobila ali izboljšanju energetske učinkovitosti vašega doma, a vas skrbijo stroški?

Na voljo so številne subvencije in ugodni krediti, ki vam lahko pomagajo. Na primer, Eko sklad ponuja subvencije za nakup električnih in hibridnih vozil ter kredite za energetske naložbe, kot so toplotne črpalke, izolacija in sončne elektrarne.

Ali ste vedeli?

Eko sklad ponuja tudi subvencije in kredite za nakup vozil brez izpustov CO₂ ter hibridnih avtomobilov.

Prav tako omogoča finančne spodbude za nakup sončnih elektrarn in projekte samooskrbe.

Ste že izkoristili katero od teh spodbud?

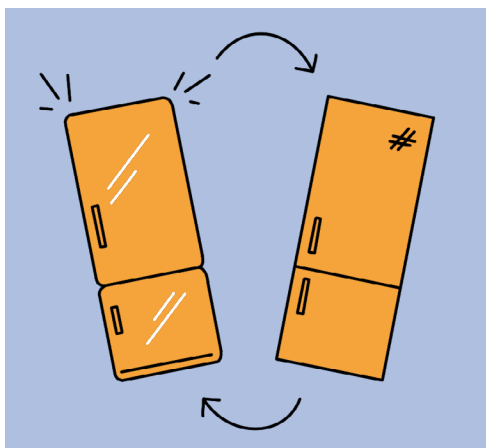

Energetski sistem in gospodinjstva: Kako lahko prispevamo?

Se zavedate, koliko energije porabi vaše gospodinjstvo? Kar 75 % gospodinjstev ocenjuje svojo porabo energije kot srednjo do visoko, vendar pa še vedno obstaja velik

potencial za zmanjšanje. Z nekaj preprostimi spremembami lahko zmanjšamo tako porabo energije kot tudi mesečne stroške.

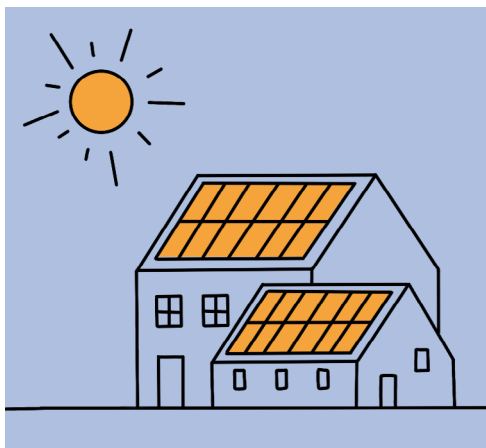
Kako začeti?

1. Zamenjajte stare naprave z energijsko varčnejšimi modeli.

2. Izboljšajte izolacijo vašega doma.

3. Razmislite o namestitvi sončne elektrarne – delež gospodinjstev, ki že uporabljajo sončno energijo, se je v zadnjem letu podvojil!

71%

že razmišlja o tem, kako bi lahko učinkoviteje porabljali energijo

36%

motivira predvsem zniževanje stroškov

Ali ste vedeli, da 71 % gospodinjstev že razmišlja o tem, kako bi lahko učinkoviteje porabljali energijo, a jih še vedno 36 % motivira predvsem zniževanje stroškov?

Ali ste med njimi tudi vi?

Kako lahko prispevamo?

Podnebne spremembe so izziv za vse nas, vendar lahko z majhnimi spremembami vsak izmed nas prispeva k večji trajnostnosti. Ste se kdaj vprašali, kako lahko zmanjšate svoj ekološki odtis? S prehodom na električna vozila, učinkovitejšo porabo energije doma in pogostejšo uporabo javnega prevoza lahko že danes naredite pomemben korak.

Vedenje in ravnanje z vidika mobilnosti in rabe energije za gospodinjstva

Publikacija je pripravljena na osnovi kazalcev vedenja in ravnanja, dostopnih na <https://kazalci.arso.gov.si/sl/teme/ravnanje-vedenje-z-energijo>, podatki pa so pridobljeni iz Raziskave energetske učinkovitosti Slovenije – REUS za gospodinjstva, skrbnik podatkov je Informa Echo d.o.o.

Izdajatelj: Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO)
Uredila: Nataša Kovač, Agencija RS za okolje
Oblikovanje: DBP studio d.o.o.
Lektoriranje: Roman Šimec

Ljubljana, 2024